

Στην **ΕΥΑ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ**
e.oikonomaki@realnews.gr

Ραφαήλ Σβαρτσμάν Αντιπρόεδρος της Διεθνούς
Ενώσης Αερομεταφορών (IATA) για την Ευρώπη

«Ζωτικής σημασίας για τον τουρισμό τα γρήγορα τεστ αντιγόνου»

«Αναμένουμε ότι το 2021, σε παγκόσμιο επίπεδο, θα αποκατασταθεί περίπου το 50% της τουριστικής κίνησης που καταγράφηκε το 2019. Συνεπώς, είναι πολύ απίθανο ο τουρισμός στην Ελλάδα να επιτύχει το ρεκόρ του 2019 το επόμενο έτος. Ελπίζουμε σίγουρα ότι θα είναι μια καλύτερη χρονιά από το 2020»

Την αδήριτη ανάγκη υιοθέτησης κοινών πρωτοκόλλων σε παγκόσμιο επίπεδο, έτσι ώστε η επανεκκίνηση του τουρισμού και των ταξιδιών να τεθεί σε σωστές βάσεις, τονίζει σε συνέντευξή του στη Realnews ο **Ραφαήλ Σβαρτσμάν**, περιφερειακός αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ενώσης Αερομεταφορών (IATA) για την Ευρώπη. Ο Ρ. Σβαρτσμάν δηλώνει ότι ο ρόλος των αερομεταφορών είναι καθοριστικός για την πορεία του τουρισμού στην Ελλάδα και, με την εμπειρία των 25 ετών που έχει αποκτήσει από την πορεία του στον κλάδο, υπογραμμίζει τις παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.

■ **Πότε εκτιμάτε ότι θα επανέλθει η αεροπορική κίνηση στα επίπεδα του 2019 σε παγκόσμιο επίπεδο; Πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα ακολουθήσει τους ίδιους ρυθμούς ανάκαμψης;**

Εκτιμούμε ότι η αεροπορική κίνηση δεν θα επανέλθει στα επίπεδα του 2019 μέχρι το 2024. Μπορεί να υπάρξουν ορισμένες περιοχές που θα ανακάμψουν λίγο νωρίτερα, ωστόσο η Ευρώπη έχει υποστεί την πιο απότομη πτώση. Οι εθνικές αγορές ανακάμπτουν με πιο ταχείς ρυθμούς από τις διεθνείς και οι τοπικές αγορές της Ευρώπης, με εξαίρεση τη Ρωσία, είναι κυρίως μικρές.

Η Ελλάδα έχει ελαφρώς ξεπεράσει άλλες ευρωπαϊκές αγορές εν μέρει χάρη στη στρατηγική διενέργειας των τεστ κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Αλλά η Ελλάδα εξαρτάται από την πρόθεση άλλων ευρωπαϊκών χωρών να αντικαταστήσουν την καραντίνα με τα τεστ, έτσι ώστε οι πολίτες τους να μπορούν να ταξιδεύουν ελεύθερα. Είναι σημαντικό τα τεστ για τη νόσο COVID-19 να είναι τα γρήγορα τεστ αντιγόνου, έτσι ώστε να είναι οικονομικά προσιτά, να μπορούν να διενεργούνται γρήγορα και να δίνουν ένα γρήγορο αποτέλεσμα. Τελικά, η ταχύτητα με την οποία θα ανακάμψει η Ελλάδα θα εξαρτηθεί από την ευρωπαϊκή και παγκόσμια συνεργασία και τον συντονισμό για την άρση της καραντίνας και των περιορισμών στα σύνορα. Μακροπρόθεσμα, όλος ο κόσμος αναζητεί ένα εμβόλιο που θα μπορούσε να προσφέρει μια επαναφορά σε ένα είδος «κανονικότητας».

■ **Σε περίπτωση που η επαναφορά της αεροπορικής κίνησης στα προ πανδημίας επίπεδα επιτευχθεί σε βάθος διετίας-τριετίας, αποκλείετε το ενδεχόμενο έως τότε να καταγραφεί αύξηση των τιμών στα εισιτήρια;**

Η IATA δεν μπορεί να κάνει ειδικές σχετικά με τις μελλοντικές τιμές των εισιτηρίων. Ωστόσο, η τάση φέτος έδειξε μείωση των τιμών των εισιτηρίων, προκειμένου να τονωθεί η ζήτηση. Η μέση τιμή ενός εισιτηρίου για την Ελλάδα μειώθηκε κατά 50% (το όφελος ανά επιβάτη μειώθηκε σε ένα ποσοστό εξαιτίας του κόστους των τεστ για την ανίχνευση της νόσου COVID-19).

Γενικά, η τιμή των εισιτηρίων καθορίζεται από τη ζήτηση και την προσφορά, καθώς η αγορά των αερομεταφορών βρίσκεται σε έναν έντονο ανταγωνισμό. Η προσφορά θέσεων στην αγορά θα εξαρτηθεί από το πόσες αεροπορικές εταιρείες θα επιβιώσουν από αυτήν την κρίση και με ποια μορφή.

■ **Ο ελληνικός τουρισμός το καλοκαίρι του 2021 θα καταφέρει να γυρίσει το παιχνίδι ή θα υπολείπεται σε σχέση με τα προηγούμενα έτη; Αναμένουμε ότι το 2021 σε παγκόσμιο επίπεδο θα αποκατασταθεί περίπου το 50% της τουριστικής κίνησης που καταγράφηκε το 2019. Συνεπώς, είναι πολύ απίθανο ο τουρισμός στην Ελλάδα να επιτύχει το ρεκόρ του 2019 το επόμενο έτος. Ελπίζουμε σίγουρα ότι θα είναι μια καλύτερη χρονιά από το 2020. Αυτό θα εξαρτηθεί από τους κυβερνητικούς κανονισμούς σχετικά με τα τεστ και την καραντίνα, και, ενδεχομένως, από την αποτελεσματικότητα ενός πιθανού εμβολίου, όταν αυτό θα αρχίσει να γίνεται διαθέσιμο ευρέως. Η έντονη αβεβαιότητα σχετικά με τις προ-**

οπτικές ανάκαμψης παραμένει, επομένως είναι πολύ δύσκολο να προβλέψουμε οτιδήποτε για το επόμενο έτος.

■ **Εφόσον το εμβόλιο αποδειχθεί αποτελεσματικό στον γενικό πληθυσμό, πιστεύετε ότι θα είναι απαραίτητη η υιοθέτηση κοινών πρωτοκόλλων πανευρωπαϊκά;**

Πρώτα και κύρια, πρέπει να περιμένουμε την επιβεβαίωση ότι ένα ή περισσότερα εμβόλια έχουν εγκριθεί από τις διάφορες υγειονομικές Αρχές και ότι θα διατεθούν στην αγορά. Με βάση τις τελευταίες ειδήσεις που προέρχονται

από διάφορες φαρμακευτικές εταιρείες, ελπίζουμε ότι κάτι τέτοιο θα συμβεί.

Δεύτερον, οι κυβερνήσεις και η εφοδιαστική αλυσίδα πρέπει να προετοιμαστούν για την αποθήκευση των εμβολίων, τη μεγαλύτερη και πιο περίπλοκη επιχείρηση που έχει αναληφθεί ποτέ παγκοσμίως. Η ποσότητα των δόσεων του εμβολίου, η απαιτούμενη θερμοκρασία (πιθανότατα θα χρειαστεί ένα περιβάλλον βαθιάς ψύξης) και το γεωγραφικό εύρος είναι από τις σημαντικότερες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουμε. Μόλις δημοσιεύσουμε την οδηγία για την αποθήκευση και τη διανομή εμβολίων και φαρμακευτικών προϊόντων, για να διασφαλίσουμε ότι η βιομηχανία των αεροπορικών εμπορευματικών μεταφορών είναι έτοιμη να υποστηρίξει μια ευρείας κλίμακας επιχείρηση για τη μεταφορά και τη διανομή εμβολίων για τη νόσο COVID-19. Η αεροπορία είναι μία από τις πιο «παγκοσμιοποιημένες» βιομηχανίες και η παρούσα κρίση μάς υπενθύμισε με τον πιο τραγικό τρόπο την ανάγκη εφαρμογής κοινών πρωτοκόλλων και μέτρων σε διεθνές ή τουλάχιστον σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό είναι το κλειδί τόσο για τις εμπορευματικές πτήσεις όσο και για τις επιβατικές. Η έλλειψη εναρμόνισης σε ό,τι αφορά το άνοιγμα των συνόρων, την καραντίνα και τη διενέργεια των τεστ εμπόδισε την «ορθή» επανεκκίνηση των αερομεταφορών, πλήττοντας τις αεροπορικές εταιρείες, που αγωνίζονται να επιβιώσουν. Οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική λύση πέρα από την υιοθέτηση κοινών πρωτοκόλλων θα επιτείνει περαιτέρω την κρίση.

■ **Με ποιες παρεμβάσεις θα μπορούσε ο ελληνικός τουρισμός να γίνει πιο ανταγωνιστικός;**

Η αεροπορία είναι κινητήριος δύναμη για τον ελληνικό τουρισμό, καθώς πάνω από το 70% των εισερχόμενων τουριστών φτάνει στην Ελλάδα αεροπορικά. Ένα ευρύ φάσμα παραγόντων μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής τουρι-

«Η τάση φέτος στα εισιτήρια έδειξε μείωση των τιμών για να τονωθεί η ζήτηση. Η μέση τιμή ενός εισιτηρίου για την Ελλάδα μειώθηκε κατά 50%»

στικής βιομηχανίας. Η εναρμόνιση είναι μια κρίσιμη παράμετρος. Στην Ευρώπη, όλα τα κράτη-μέλη πρέπει να εφαρμόζουν συστάσεις των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC).

Όσον αφορά τη νόσο COVID-19, τα γρήγορα, αποτελεσματικά και οικονομικά προσιτά τεστ είναι ζωτικής σημασίας για να παραμείνει η Ελλάδα ανοιχτή και να αποκαταστήσει ή να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των επιβατών σχετικά με τις πτήσεις. Όσον αφορά πιο διαρθρωτικά ή μακροπρόθεσμα μέτρα, απαιτούνται πολλές βελτιώσεις. Η σύσταση μιας ισχυρής Ρυθμιστικής Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας για τη μείωση των καθυστερήσεων και την αύξηση της χωρητικότητας και η μείωση των τελών και των φόρων είναι καθοριστικής σημασίας για το μέλλον της ελληνικής αεροπορίας και, συνεπώς, της τουριστικής βιομηχανίας της χώρας.